

2025

Cum se vede Republica Moldova de pe malul stâng al Nistrului

Observații în baza monitorizării surselor media
din regiunea transnistreană

Dr. Tatiana Cojocari,
Comunitatea WatchDog.MD

Analiză realizată de dr. Tatiana Cojocari în cadrul proiectului “Fostering regional social cohesion: understanding public perceptions in the transnistrian region on the 2025 parliamentary elections, geopolitical dynamics, and reintegration” implementat de Zona de Securitate și Comunitatea WatchDog.MD cu sprijinul financiar din partea Norvegiei. Conținutul acestui material este responsabilitatea exclusivă a Zonei de Securitate și WatchDog.MD și nu poate fi interpretat în niciun fel ca reflectând opiniile Guvernului Norvegiei.

Chișinăul este inferior Tiraspolului;

Moldovenii sunt decăzuți social;

„Transnistria” nu este și nici nu a fost vreodată parte a teritoriului Republicii Moldova,

sunt doar câteva dintre ideile care bombardează săptămânal spațiul informațional din stânga Nistrului.

Am vrut să înțelegem care este opinia moldovenilor care locuiesc pe teritoriul necontrolat de autoritățile de la Chișinău despre Republica Moldova, așa că am monitorizat timp de trei luni opt surse mass media care țintesc locuitorii din stânga Nistrului. Detaliile despre surse și metodologia monitorizării sunt accesibile la finalul analizei.

Context

De la Chișinău, populația din stânga Nistrului este văzută ca având în mare parte opinii puternic favorabile Federației Ruse și sentimente anti-occident la fel de puternice.

Nu este o noutate deja faptul că accesul limitat al locuitorilor din stânga Nistrului la informații etice și verificate precum și consumul intens al informațiilor din sursele mass media din Rusia îi face pe aceștia mai predispuși la campaniile de dezinformare din Federația Rusă, limitându-le accesul la opinii din diferite surse.

Cu toate acestea, dacă opinia locuitorilor din stânga Nistrului despre Federația Rusă este cunoscută, același lucru nu îl putem afirma și despre atitudinea acestora față de țara mamă de care au ales să se separe în 1992— Republica Moldova.

În contextul în care Chișinăul a invitat de mai multe ori Tiraspolul să meargă împreună pe drumul integrării europene, ca un stat unitar și indivizibil, iar pe 28 septembrie 2025 au loc alegeri care vor consolida sau din contra, vor stopa drumul european al Republicii Moldova, acum mai mult decât oricând este necesar să înțelegem opinia rezidenților moldoveni din stânga Nistrului despre Republica Moldova și procesele politice de la Chișinău.

*Această analiză oferă argumente care demonstrează că locuitorii din stânga Nistrului sunt expuși săptămânal la mesaje și știri care au ca scop **denigrarea imaginii Republicii Moldova**.*

Una dintre principalele concluzii este că nu doar sursele originare din Federația Rusă au ca scop deformarea realității socio-politice de pe malul drept, dar și cele locale care sunt controlate de holdingul Șerif sau așa zisele servicii speciale din regiunea transnistreană, în frunte cu liderii politici din stânga Nistrului.

Deși majoritatea mesajelor toxice care țintesc populația din stânga Nistrului sunt de origine străină (Federația Rusă), sursele locale de asemenea distribuie masiv și citează politicienii ruși pentru a arăta pe de-o parte, că situația economică și politică din stânga Nistrului este mult mai bună decât pe malul drept. Pe de altă parte, pentru a repeta că, Chișinăul este inamicul numărul 1 al locuitorilor din stânga Nistrului.

Într-un astfel de context, orice sprijin sau inițiativă din partea Chișinăului de a răspunde la nevoile populației din stânga Nistrului este percepută dușmănos. Iar orice tentativă națională sau internațională de a spori încrederea dintre cele două maluri și a reconcilia populația cu privire la războiul din 1992 se lovește de un zid informațional prea puțin penetrat de lucrurile pozitive care se petrec pe malul drept și prea des pictat în știri negative și manipulatorii care continue să prezinte Republica Moldova ca „răul cel mai mare” pentru locuitorii malului stâng.

Ce zic sursele mass media din stânga Nistrului despre Republica Moldova?

În perioada iunie-august 2025 în care au fost analizate sursele mass media care vizează populația din stânga Nistrului, **au fost identificate trei teme principale** prin care se conturează imaginea Republicii Moldova.

Prima temă se referă în general la situația economică, socială și politică de pe malul drept.

A doua temă vizează contextul alegerilor parlamentare de pe 28 septembrie 2025.

A treia temă este dedicată aspectelor culturale și civilizaționale, incluzând chestiunea identitară și lingvistică a celor două maluri, drepturi și libertăți.

Cum este prezentată situația economică de pe malul drept locuitorilor din stânga Nistrului?

Economic vorbind, Republica Moldova este reprezentat frecvent ca un stat „corupt și eșuat, care nu are viitor de unul singur, și care a sărăcit fără Rusia”. În luna iunie canalul [МЯСОРУБКА NEWS](#) (Myasorubka News) a avut mai multe știri care puneau accent pe cât de săraci sunt oamenii din Republica Moldova și cum economia Moldovei este aproape de a se prăbuși. În luna iulie deja accentul s-a pus pe problemele demografice din Moldova. Ca în August, citând datele unui sondaj, s-au prezentat știri prin care însăși cetățenii malului drept ar fi spus că sărăcia și corupția sunt principalele probleme din țară.

Faptul că Republica Moldova beneficiază de sprijin financiar din partea Uniunii Europene este prezentat ca un fapt care „lezează Moldova de un viitor”, deoarece aceasta s-ar îndatora „străinilor” pentru mai multe generații la rând. Astfel, conform surselor din stânga Nistrului, „Moldova se află la un pas de dispariție de pe harta lumii”.

De asemenea, în spațiul informațional din stânga Nistrului pot fi regăsite constant știri care accentuează ideea că populația malului drept este inferioară celor care locuiesc pe malul stâng. Pentru a susține această idee, câteva mesaje pun accentul constant pe cum „moldovenii de pe malul drept au fost prinși cu droguri sau săvârșind diverse infracțiuni la Tiraspol și la Moscova”. Prin astfel de știri, autorii acestor postări nu ezită să amintească oamenilor cât de „înapoiată este Moldova și cetățenii săi”.

Prin contrast, se sugerează prin prezentarea știrilor despre reușitele sportivilor din stânga Nistrului la diferite campionate sportive și de dame, că regiunea transnistreană ar fi „un „stat” mai dezvoltat” decât malul drept.

Deși populația malului drept, în percepția autorilor surselor de știri, ar fi „inferioară” rezidenților din regiunea transnistreană, sursele oficiale ale liderilor de la Tiraspol nu obosesc să amintească cum „Moldova intenționat sărăcește regiunea transnistreană” și „își bate joc de cetățenii (săi) din stânga Nistrului”.

Tot canalul Myasorubka, citând lideri politici din stânga Nistrului, afirmă că „din cauza presiunii economice exercitate de Republica Moldova, PIB-ul regiunii transnistrene a scăzut cu 5,4% în termeni reali, potrivit unui anunț al autorităților de la Tiraspol”.

În aceeași retorică, Vitalie Ignatiev, liderul responsabil cu politica externă a regiunii, spune că experții, jurnaliștii și anumiți politicieni, ar avea o retorică de ură față de locuitorii regiunii transnistrene:

„ (...) anumiți actori din statul vecin nu au reușit **să depășească mentalitatea naționalistă a anilor '90** și **nici propriile complexe și probleme psihologice**, pe care, din anumite motive, le proiectează asupra țării noastre și a cetățenilor ei. Aceasta este o tendință foarte îngrijorătoare, deoarece exact cu astfel de retorică a început conflictul moldo-transnistrean”. (Sursă: Новости Приднестровья).

Nu în ultimul rând, Chișinăul se face vinovat de criza energetică din regiune. Pe când Rusia a făcut și face tot posibilul pentru ca „livrările de gaze să fie stabile”, Moldova nu întreprinde pașii necesari, ne spune TCB Приднестровье citându-l pe ambasadorul Rusiei în Moldova, Oleg Ozerov.

Cum se vede viața politică de la Chișinău de pe malul stâng?

„Coruptă și controlată de Occident” este răspunsul care rezumă în mare ideea generală regăsită în spațiul informațional al regiunii transnistrene.

Spre exemplu Andrei Sofonov sugerează într-o [postare](#) pe Facebook că „intrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană ar fi comparabilă cu o a „treia ocupație a Moldovei de către România”. Atenție la termeni – ocupație! (sursă: Andrei Sofonov)

Din spațiul informațional de pe malul stâng evident că nu lipsesc citările declarațiilor oficialilor de la Kremlin care repetă neobosit că „poporul Moldovei vrea să fie suveran (n.a. suveran de Europa nu de Rusia), dar guvernarea curentă ar vinde țara străinilor”.

Citând-o pe Maria Zaharova, alte surse ne spun că „țările occidentale se amestecă direct în procesul electoral din Republica Moldova, exercitând presiuni asupra conducerii republicii”. Zaharova a subliniat că „este o tentativă de a împiedica libera alegere a oamenilor lucizi în favoarea propriului viitor, a dezvoltării unor relații egale și respectuoase cu diverse țări, inclusiv cu Rusia”. (Sursa: Myasorubka News)

De asemenea, oricare vizită a decidenților europeni la Chișinău este prezentată ca interferențe în treburile interne la Republicii Moldova. Pe când, staționarea armatei rusești pe teritoriul Republicii Moldova este prezentată nu drept o interferență în treburile interne, ci ca o necesitate de proteja „Transnistria de Moldova”.

Din spațiul mediatic al regiunii transnistrene nu puteau să lipsească știri despre „cât de incompetent este guvernul Republicii Moldova” „cât de multe ilegalități comite acesta” și în general, ni se prezintă un „plan” cu amănunte despre cum „alegerile parlamentare din septembrie 2025” vor fi „falsificate” de conducerea țării.

Cu o lună înainte de alegerile parlamentare, a crescut semnificat numărul postărilor cu tentă politică și electorală. Spre exemplu în luna august au fost identificate 56 de mesaje despre alegeri și politica de pe malul drept comparativ cu doar 18 în luna iulie.

Intensificarea mesajelor a fost parțial cauzată și de decizia autorităților de a micșora numărul secțiilor de votare în zona de securitate. Despre impactul acestei decizii vom dedica un alt material separat.

Ca să facem un rezumat, dacă am fi un moldovean care locuiește spre exemplu la Bender și am privi știrile din regiunea transnistreană, nu ar fi posibil să avem în vreun fel încredere în guvernul de la Chișinău și în general, în instituțiile publice de pe malul drept, deoarece ni s-ar spune săptămânal cum aceștia „își bat joc de oamenii din Moldova”, „mint oamenii despre posibila șansă de a se integra în Europa doar pentru a câștiga un vot”, sau cum „alungă moldovenii din țară” ca să „aducă imigranți să lucreze în domeniul serviciilor ” (Sursă: TCB Приднестровье).

Discursul despre intenția de a fraudă alegerile din septembrie 2025 este construit abil pe orice decizie a autorităților de a limita numărul secțiilor de votare în zonele în care corupția electorală a alegătorilor nu poate fi stopată (cum ar fi teritoriul necontrolat din stânga Nistrului, Federația Rusă sau Belarus), sau de a nu permite încălcarea legii de către anumite partide care doresc să cumpere alegători sau a căror surse de finanțare nu sunt transparente.

Ca să fie imaginea și mai credibilă, se sugerează că deși „reprezentanții guvernului comit infracțiuni, din păcate aceștia nu vor fi trași la răspundere căci sunt „protejați” de UE” ne spune sursa Myasorubka News citându-l pe Alexander Corinenco.

Moldovenii sunt „fasciști” pentru că se identifică drept români, iar adevărata istorie a „moldovenismului” este păstrată la Tiraspol.

Cam acestea ar fi ideile principale despre identitatea cetățenilor Republicii Moldova care se inoculează frecvent de sursele informaționale din stânga Nistrului.

Fără nici o îndoială putem afirma că tema favorită a liderilor politici de la Tiraspol este cea care atinge subiectul identitar și civilizațional. Numărul conținutului postărilor pe această temă în cele trei luni de monitorizate precedă celelalte teme identificate. Până la urmă e și de înțeles când sursele media din regiunea necontrolată de Chișinău, din 1990 încoace, trâmbează că „regiunea transnistreană a fost forțată să se separe de Chișinău” din cauza faptului că moldovenii doreau să vorbească în românește (n.a. și nu o limbă stâlcită de sovietici, jumătate plină de rusisme, scrisă în chirilică, numită „moldovenească”).

În această ordine de idei, sursele din stânga Nistrului nu obosesc să mențină acest mit, sugerând că există o „limbă moldovenească” diferită de cea română, precum și un „popor moldovenesc aparte”. Această limbă și acest popor, evident se regăsesc în stânga Nistrului.

Pe când, în Republica Moldova nu doar că nu a mai rămas „nimic moldovenesc” cum sugerează sursa Myasorubka făcând trimitere la citatul lui Igor Grosu (care menționează că „doar un popor care își păstrează limba, istoria și tradițiile are viitor. Noi, moldovenii, avem ceea ce ne trebuie — avem și cântece populare, și dansuri populare.” Autorul postării întreabă: Dar ce ați mai lăsat moldovenesc poporului moldovenesc? (Sursa: Myasorubka News), ci mai mult, în Republica Moldova s-ar falsifica intens „adevărul istoric” și s-ar promova „rusofobia”.

Că guvernul de la Chișinău este „rusofob” știm și din sursele afiliate Kremlinului. Doar că acest mesaj este repetat constant de sursele din stânga Nistrului pentru a-i face pe rezidenții malului stâng să nu se îndoiască nici o clipă de decizia de a se separa de Chișinău. La urma urmei, cum să trăiască într-o țară care nu ar permite, după spusele surselor media din stânga Nistrului, „limba și cultura rusă” și ar „discrimina vorbitorii de limbă rusă”.

La unison cu acest mesaj, în cele trei luni de monitorizare, unul dintre principalele subiecte pe agenda publică din regiunea transnistreană a fost despre „cum autoritățile de la Chișinău falsifică istoria”.

Această narațiune este promovată într-o manieră credibilă citând constant lideri de opinie cu simpatii pro-ruse de la Chișinău sau chiar politicieni din Rusia.

„Manualele școlare de istorie din Republica Moldova cultivă ura față de ruși și trecutul sovietic, deformând evenimentele celui de-al Doilea Război Mondial” aceasta ar fi opinia directorului științific al Societății Ruse de Istorie Militară, Mikhail Miagkov.

Autorul ne mai spune că „România finanțează asta, Uniunea Europeană finanțează asta. Principalul este că acest lucru este îndreptat împotriva Rusiei. Aceste manuale sunt orientate exact spre rusofobie, ură față de ruși” (Sursa: Myasorubka News).

Astfel, pe când în Chișinău se întâmplă te miri ce cu manualele de istorie, la Tiraspol autoritățile au grijă să perpetueze ideea unei Români fasciste care a „invadat Republica Moldova” și a unei „Uniuni Sovietice (sau Rusia) care a salvat și continuă să salveze omenirea de fascism”.

Mai mult, „societatea Militaro-Istorică Rusă este pregătită să creeze un manual despre **adevărata** istorie a Moldovei, pentru a combate distorsionarea evenimentelor și a faptelor” ne informează aceeași sursă Myasorubka News.

Nu doar România este inamicul locuitorilor regiunii transnistrene (conform surselor media din stânga Nistrului). Oamenilor de pe malul stâng li se amintește constant cum „moldovenii (naționaliști) au persecutat și omorât în 1992 vorbitorii de limbă rusă”.

Astfel, sursa Первый Приднестровский distribuie știri despre cum:

„33 de ani în urmă acolo în satul Gîsca au fost împușcați cinci oameni care apărau frontiera satului natal. Cu o zi înainte, pe 21 iulie, președinții Rusiei și Moldovei au semnat Acordul de reglementare pașnică a conflictului transnistrean”. Potrivit știrii, „o brigada cu destinație specială din Moldova este cea care a împușcat acești oameni” (sursa: Первый Приднестровский).

Iar pe 1 august sursele media reamintesc populației din stânga Nistrului că este zi de doliu - „Ziua comemorării și a durerii pentru cei căzuți în timpul agresiunii armate a Moldovei împotriva poporului transnistrean. În toată Transnistria vor avea loc evenimente comemorative” (Sursa: Новости Приднестровья).

La aceste mesaje se alătură voci ale așa zișilor specialiști în istorie, cum ar fi Andrei Safonov, care ne explică cum „Transnistria nu a fost vreodată teritoriu al Republicii Moldova” sau cum regiunea ar fi îndreptățită la „autodeterminare și independență”.

Sursele controlate de liderii de la Tiraspol la fel ne dau lecții de istorie, precizând că:

„Este important de menționat că statalitatea transnistreană a apărut mai devreme decât cea moldovenească modernă (...). Statalitatea moldovenească a fost reînviată de Uniunea Sovietică în 1940. La acea vreme, a avut loc o unificare artificială a două regiuni diferite: Transnistria și o parte din Basarabia - în republica unională RSS Moldovenească. Mai mult, Transnistria a servit drept bază pentru aceasta, unde a fost creată o republică în 1924 - RSS Autonomă Moldovenească (RSAM). Astfel, după decizia parlamentului moldovenesc din 28 iunie 1990, Transnistria a avut o oportunitate legitimă, condiționată juridic și istoric de a recrea (pe baza experienței statalității din 1924–1940) o republică, ceea ce s-a realizat la 2 septembrie 1990” (sursa: Новости Приднестровья)

Tot în sursele controlate de regimul de la Tiraspol sau afiliaților acestora regăsim aluzii la cât de „slab și neputincios” a fost Chișinăul în 1992 când a suferit o înfrângere din partea Tiraspolului:

„După **eșecul aventurii naționaliștilor pro-români** cu invazia Benderului la 19 iunie 1992, a devenit clar că regimul de atunci de la Chișinău suferise o înfrângere strategică: nu putea nici măcar să ocupe partea din dreapta a RMN, cu atât mai puțin să captureze Tiraspolul sau Dubăsariul” (Sursă: Andrei Safonov).

Concluzionând, analiza surselor media din stânga Nistrului indică cum opinia locuitorilor din stânga Nistrului despre Republica Moldova este modelată și ce idei se inoculează frecvent în mentalul colectiv al populației din stânga Nistrului prin intermediul conținutului mediatic.

Conform surselor din regiunea transnistreană, avem „un Chișinău slab și neputincios în relație cu Tiraspolul”. „O țară pe marginea prăpastiei gata de prăbușire economică”. O politică „murdară”, cu politicieni „incompetenți și corupți”. „Oameni săraci care sunt alungați din țară de politicienii corupți”. Și o regiune transnistreană care sub protectoratul Rusiei și-a consolidat „statalitatea”.

Nimic despre faptul că cetățenii moldovenii de pe malul stâng beneficiază zilnic de serviciile medicale de pe malul drept. Nimic despre educația gratuită oferită oricărui student care dorește să studieze la Chișinău. Nimic despre pensii. Nimic despre faptul că mulți tineri din regiunea transnistreană au ales să lucreze anume la Chișinău sau în statele europene.

Nimic despre pașapoartele românești (fasciste).

Prea puțin despre proiectele implementate în regiune cu bani europeni, despre sprijinul oferit de UE pentru a ieși din criza energetică.

De altfel, ne întrebăm cu toții, citind sursele mass media din regiunea transnistreană, dar poate e timpul să ne (re)integrăm noi, oamenii de pe malul drept cu regiunea transnistreană, dacă lucrurile peste Nistru stau așa bine?

Metodologie monitorizare media

Acest material este un rezumat al rezultatelor monitorizării efectuate de Comunitatea „WatchDog.MD” în perioada iunie- august 2025. Monitorizarea a vizat identificarea mesajelor toxice care ținesc populația din stânga Nistrului.

Au fost monitorizate 15 surse (canale de Telegram, pagini de Facebook, site-uri) care includ atât surse de pe malul drept al Nistrului, din regiunea transnistreană cât și din Rusia. În total, 8 surse au fost definite ca fiind din regiunea transnistreană. Analiza se bazează doar pe conținutul identificat în sursele media din stânga Nistrului.

Conținutul fiecărei surse a fost analizat de către doi specialiști în monitorizare media pentru a identifica mesajele false și toxice care vizează subiectele elaborate conform scopului cercetării. Pentru a reduce subiectivitatea aferentă factorului uman în procesul de identificare și definire a unei știri sau postări

drept falsă sau toxică, a fost întreprinsă atât o verificare încrucișată de către membrii echipei de monitorizare, cât și o verificare aleatorie de către cercetătoarea proiectului.

Sursele monitorizate:

- [Vitalie Ignatiev/МИД ПМР](#) (MID PMR) - așa-numitul „ministru de afaceri externe” al regiunii transnistrene. Nu deține un profil pe care să publice postări sau clipuri video. Este citat de către posturile TV din regiunea separatistă, canalul de Telegram al așa-numitului „Minister de Externe” de la Tiraspol și sursele de propagandă rusă.
- [Vadim Krasnoselski](#) - așa-zisul „președinte” actual al regiunii transnistrene, în funcție din 2016. Unica rețea de socializare pe care are cont activ este Telegram. Publică rar, în mare parte video-uri de la evenimente oficiale, însă este citat foarte des de presa din reg. transnistreană sau cea rusă.
- [МЯСОРУБКА NEWS](#) (Myasorubka News) - canalul de Telegram anonim se autointitulează drept o „platformă informațională alternativă”. Canalul publică în medie peste 20 de postări zilnic. Subiectele abordate vizează politica internațională, regiunea transnistreană și Republica Moldova. Informația este prezentată într-o manieră manipulatorie.
- [ТСВ Приднестровье](#) (TSV Pridnestrovie) - televiziune publică din stânga Nistrului. Canalul de Telegram publică preponderent știri de ordin social, divertisment și politic referitor la situația din stânga Nistrului. Mesajele la adresa Republicii Moldova sunt mult mai reduse, însă sunt prezentate în mod defăimător.
- [Igor Șornicov](#) - politolog, directorul Institutului pentru Cercetări Socio-Politice și Dezvoltare Regională din regiunea transnistreană, de pe care își publică materialele. Subiectele abordate de acesta sunt selectate în dependență de contextul politic național. Frecvența postărilor este una redusă (2-3 postări pe săptămână).
- [Первый Приднестровский](#) (Pervyi Pridniestrovskii) - televiziune publică din stânga Nistrului, a regimului de la Tiraspol, finanțată din bugetul regiunii. Televiziunea are pagini pe YouTube, Instagram, TikTok, Telegram și Facebook. Pentru monitorizare a fost ales buletinul de știri din prime-time (ora 20:30) care este difuzat și pe Youtube.
- [Новости Приднестровья](#) (Novosti Pridnestrovia) - portal de știri al regimului de la Tiraspol. Acesta deține pagini de YouTube, Facebook și Telegram, ultimul fiind ales pentru monitorizare.
- [Andrei Safonov](#) - politician, deputat din stânga Nistrului, se prezintă adesea și ca politolog. Este unul dintre promotorii activi ai propagandei ruse din regiunea transnistreană cu accent pe aspecte civilizaționale și politice.

Baza de date a monitorizării se poate pune la dispoziție individual prin trimiterea unei solicitări în acest sens pe adresa de email: contact@watchdog.md